

RADOVAN HŘIB

Foto: Anna Vavřiková, MAFRA

Konopí špatně chutná, tak jsme ho dali do kapslí

Dříve se konopí užívalo jen pomocí vaporizéru nebo se dalo jíst. Teď stačí polknout kapsli, která účinkuje pomaleji, ale déle, říká lékař Radovan Hřib.

Veronika Horáková
redaktorka MF DNES

V posledních letech se konopí v lékařství využívá stále častěji a je stále oblíbenější. Lékaři ho předepisují pacientům, které trápí silné bolesti. Konopí však nemá dobrou chuť, proto si ho nemocní dávali třeba do rozpuštěné čokolády. Tento problém se pokusil revolučně vyřešit lékař Radovan Hřib z Fakultní nemocnice u svaté Anny v Brně ve spolupráci s výživovými poradci. Konopí nacpal do kapslí.

„Je to tak jednoduché, že na tom nemáme ani co patentovat. Chceme dát proto návod na přípravu lékárnám po celé republice, aby mohly konopné kapsle využívat,“ vysvětluje Hřib.

Jak vás napadlo dát konopí do kapslí?

V říjnu minulého roku začala platit nová vyhláška, podle které můžou v lékárnách tepelně upravovat konopí. Do té doby ho mohli

maximálně rozvážit. Tak jsme se s výživovými poradci i lékárníci radili, jak to využít. Pacienti totiž mohli konopí užívat dvěma způsoby. Buď pomocí vaporizéru (*přístroj sloužící ke změně látky kapalného či pevného skupenství na skupenství plynné působením tepla - pozn. red.*), nebo pojitím. Připravovali si třeba konopnou čokoládu. A nás napadlo nacpat konopí do kapslí. Nebyli jsme si však jisti, jak je bude tělo vstřebávat. Vyzkoušeli jsme to a funguje to.

Proč je důležité konopí nahřát?

Nejúčinnější látky v konopí jsou totiž ve formě kyselin. Ty se musí dekarboxylovat teplem, aby se aktivovaly.

Takže když si někdo konopí natrhá na poli a dá ho jen do kapslí, tak to nebude fungovat?

Bude, ale s mnohem menším účinkem.

Proč je užívání v kapslích lepší?

Pro pacienty je příjemnější. Konopí totiž není na chuť dobré. Také je výhoda v tom, že si pacienti nemusí připravovat konopí doma.

A jak rychle takto podávané konopí účinkuje?

Oproti užívání přes vaporizér konopí účinkuje trochu pomaleji, ale vydrží déle. Účinkuje přibližně po třičtvrtě hodině.

Necháte si konopné kapsle patentovat?

Ten nápad je tak jednoduchý, že na něm není co patentovat. Jde jen o rozdrčení a nacpání do tobolek. Co chceme, je rozšířit ho, aby konopné kapsle neředěly jen lékárnice v naší nemocnici.

Takže se kapsle nebudou primárně vyrábět v lékárně v brněnské Fakultní nemocnici u svaté Anny a rozvážet po republice, ale lékárníci dostanou postup a připraví si kapsle sami?

Spíše ano. Pokud nemáme na přípravu kapslí patent, který bychom mohli prodat, tak je nesmysl přípravu tajit.

Oslovují vás lékárníci a lékaři?

Ano, volají mi. Chtějí vědět, jak kapsle používáme.

A volají i pacienti, že je třeba bolí hlava, ať jim napíšete konopné kapsle?

Stává se to. (*úsměv*) Ptají se, jestli jsme ta výdejna konopí. Tak jim odpovím, že rozhodně ne, že jsme stále ambulance na léčbu bolesti.

Kapsle si zatím musí pacienti platit, protože je nehradí zdravotní pojišťovny. Jednáte o změně?

Jednáme. Chceme docílit, aby bylo konopí vyškrtáno ze skupiny čajů a vitaminů. Položky v této skupině totiž pojišťovny neproplácí.

Na kolik peněz vyjde jedna konopná kapsle?

To je těžko říct. Každá kapsle obsahuje jiné množství konopí. Jeden z mých pacientů má v jedné dávce 0,625 gramu. To je zatím maximum. Jeden gram do kapsle vyjde asi na 120 korun. Dávka by měla být taková, aby z ní nebyl člověk moc poblouzněný, ale zároveň mu co nejvíc pomohla proti bolestem.

Konopné kapsle tedy děláte pacientům na míru? Nejsou univerzální a skladem v lékárnách jako běžné léky proti bolesti?

Přesně tak. Lékárnice odváží přesné množství konopí podle předpisu od lékaře, zbytek sypkého materiálu v kapsli je pouze výplň. Takže je nelze mít dopředu připravené.

Jsou nějaká bezpečnostní opatření, která se musí při předepisování konopí dodržet?

Mohou ho předepisovat pouze lékaři, kteří mají povolení. Recepty mohou vydávat pouze elektronickou formou. Opatření se musí dodržovat už při samotném dodání konopí do lékáren. Zatímco takové morfium může převzít bez problémů téměř kdokoli, u konopí se musí lékárnice prokázat občanským průkazem.

Jak je to s řízením auta? Jak dlouho po požití kapsle nesmí pacient za volant?

Bude se to řešit. Měla by se stanovit nějaká bezpečná mez, dokdy je člověk pod vlivem THC (*psychotropní látka v konopí - pozn. red.*). Ve slinách totiž najdete stopy i tři týdny po požití. Mělo by se to testovat na skupině dobrovolníků, kterým by se v určitých intervalech odebírala krev ve spolupráci se soudním lékařstvím. Tím by se stanovila doba, jak dlouho po užití marihuany (*vyrábí se z konopí - pozn. red.*) člověk nesmí za volant.

Můžete alespoň doporučit nějakou příbližnou mez?

Jsem přesvědčený, že bezpečně můžete řídit po dvanácti hodinách. Samozřejmě z orientačního testu ze slin budete pozitivní. Musíte proto trvat na odběru krve.

Pro pacienty s jakými diagnózami je tedy vhodné užívání kapslí?

Nyní máme asi dvacet pacientů, kteří konopné kapsle užívají. Diagnózy, na které je možné tuto léčbu předepsat, upravuje vyhláška. Naštěstí má ale široký záběr. Můžeme kapsle předepisovat lidem s bolavými zády, s bolestmi

po operacích i onkologickým pacientům.

Průkopníky ve využití konopí jsou Nizozemci. Měl jste možnost se s tamními lékaři setkat?

V dubnu byla nizozemská delegace na kongresu Mendelovy univerzity v Brně. Několikrát jsme se tu setkali i dříve. Průkopníkem na tomto poli je také Izrael, kam jsem měl možnost vyrazit. Kvůli bezpečnostním důvodům jsem ale odmítl. Také mi není moc blízká izraelská cesta v medicíně. Pěstují různé odrůdy konopí, které dávají pacientům, aniž by přesně věděli, kolik který druh obsahuje alkaloidů.

A jak je na tom Česká republika z pohledu výzkumu a využití konopí v medicíně?

Myslím, že velmi dobře, protože v Praze nedávno založili Mezinárodní institut pro výzkum konopí. Je financován z amerických peněz. Máme tu totiž výborné právní podmínky, a proto se Američané rozhodli institut zřídit v České republice. Vznikají tam velmi seriózní studie pro využití konopí v medicíně. Jde o důležitý krok. Současná doba si vyžaduje lékařství založené na důkazech. Většinu studií, které jsou nyní k dispozici na internetu, by totiž zpochybnil i začínající statistik.

A to si doteď žádná farmaceutická firma nezaplátla nějakou erudovanou studii?

Žádná firma do zkoumání konopí peníze neinvestuje, protože konopí samotné také není patentované. Výsledky takových studií proto může používat každý.

Konopné čípky proti silným bolestem používali už staří Egypťané. My žijeme ve 21. století a děláme rozsáhlé studie. Proč nastal průlom v používání konopí až v posledních letech, přestože se o jeho léčebných účincích ví po staletí?

Konopí má stále mnoho odpůrců. Jeho využití v medicíně ovlivnila i změna postoje ve Spojených státech, kde dávají do medicíny a výzkumu velké peníze. Konopí tam zařadili mezi nebezpečné a neúčinné látky, čímž byl výrazně omezen jeho výzkum.

Myslíte si, že má konopí velký medicínský potenciál? Že pomáhá na mnohem větší spektrum nemocí, než je doposud známo?

Je to opravdu neprobádané pole. A jde o práci na dlouhou dobu.

Lékař

Radovan Hřib (46) se narodil v Uherském Hradišti. Lékařskou fakultu absolvoval v Brně, kde od dokončení studií pracuje. Nejdříve na ARO ve Fakultní nemocnici na Obilním trhu, poté od roku 1996 na Anesteziologicko-resuscitační klinice fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně. Léčebně bolesti se věnuje od roku 1999.